

Valsts ieņēmumu dienests

Talejas iela 1, Rīga, LV-1978, tālr. 67122689, e-pasts vid@vid.gov.lv, www.vid.gov.lv

UZZIŅA

Rīgā

13.07.2026. Nr. P005-17/8.1.1/xxx

Uz 21.05.2026. Nr. xxx

AS “XXX”
Paziņošanai EDS

Par uzziņas sniegšanu

Valsts ieņēmumu dienests (turpmāk – VID) ir izskatījis AS “XXX”, reģistrācijas Nr. 4xxxxxxxxxx (turpmāk – iesniedzējs), iesniegumu par uzziņas sniegšanu (turpmāk – iesniegums) un sniedz šādu uzziņu.

Iesniedzējs lūdz sniegt uzziņu par Alkoholisko dzērienu aprites likuma normu piemērošanu aprakstītajā situācijā.

Iesniedzējs iesniegumā sniedz šādu faktu aprakstu.

1. Situācijas apraksts.

1.1. Iesniedzējs sniedz sabiedriskās ēdināšanas un mazumtirdzniecības pakalpojumus tai piederošajās restorānu un veikalu tirdzniecības vietās, tai skaitā veic alkoholisko dzērienu mazumtirdzniecību atbilstoši iesniedzējam izsniegtajām speciālajām atļaujām (licencēm).

1.2. Iesniedzējs ir ieviesis elektronisko pasūtījumu pieņemšanas risinājumu iesniedzēja restorāna “XXX”, kas atrodas tirdzniecības centra “YYY”, adrese zzz ielā x, Rīgā, telpās (struktūrvienības reģistrācijas Nr. 9xxxxxxxxxx). Minētais risinājums paredz, ka klients, atrodoties iesniedzēja ēdināšanas pakalpojuma sniegšanas vietā – restorāna telpās, ar mobilās lietotnes starpniecību noskenē uz galda izvietotu QR kodu un veic pasūtījumu no iesniedzēja ēdienkartes piedāvājuma, kā arī veic bezskaidras naudas norēķinus par pasūtītajiem produktiem. Tā kā QR kodi ir izvietoti uz restorāna galdiem un identificē konkrētu numurētu galdu, piekļuve pasūtījumu veikšanai tiek nodrošināta tikai klientiem, kuri atrodas iesniedzēja restorānā. Pēc pasūtījuma veikšanas iesniedzēja darbinieks nogādā klientam pasūtījumu pie galda, no kura tas veikts. Šobrīd alkoholiskie dzērieni nav pieejami pasūtīšanai elektroniskajā pasūtījumu pieņemšanas risinājumā, kā arī alkoholiskie dzērieni norādītajā restorānā netiek piedāvāti promnešanai vai saņemšanai ārpus restorāna darbības vietas (telpām). Alkoholisko dzērienu

mazumtirdzniecībai minētā restorāna telpās ir izsniegta Speciālā atļauja (licence) Nr.MT xxxxxxxxxx (darbības veidi: Alkoholisko dzērienu realizācija patēriņam uz vietas un uzglabāšana).

1.3. Iesniedzējs vēlas paplašināt 1.2. punktā minēto elektronisko pasūtījumu pieņemšanas risinājuma modeli paredzot, ka ar mobilās aplikācijas starpniecību būtu iespējams veikt arī alkoholisko dzērienu pasūtīšanu no restorāna ēdienkartes, vienlaicīgi ievērojot, ka:

1.3.1. alkoholiskie dzērieni netiks piedāvāti piegādei;

1.3.2. alkoholiskie dzērieni netiks piedāvāti promnešanai vai saņemšanai ārpus restorāna telpām;

1.3.3. alkoholisko dzērienu pasūtīšana tiks organizēta elektroniskajā pasūtījumu pieņemšanas risinājumā tādā veidā, lai alkoholisko dzērienu pasūtīšana būtu iespējama tikai klientiem, kuri atrodas restorāna telpās un noskenē QR kodu;

1.3.4. alkoholiskie dzērieni tiks izsniegti tikai patēriņam uz vietas attiecīgā iesniedzēja restorāna telpās;

1.3.5. alkoholisko dzērienu nodošana klientam notiks restorāna darbības vietā klātienē apkalpošanas ietvaros, pasūtījuma nodošanas brīdī veicot arī identitātes un vecuma pārbaudi.

1.4. Iesniedzējam ir radušās šaubas par to, vai 1.3. punktā aprakstītais modelis kvalificējams kā alkoholisko dzērienu mazumtirdzniecība ar distances līgumu tīmekļvietnē vai mobilajā lietotnē Alkoholisko dzērienu aprites likuma 6.¹ panta izpratnē.

2. Normatīvo aktu piemērošana un argumentācija.

2.1. Saskaņā ar Alkoholisko dzērienu aprites likuma 6. panta pirmās daļas 8. punktu alkoholisko dzērienu mazumtirdzniecība, izmantojot distances līgumu, ir aizliegta, izņemot šā likuma 6.¹ pantā noteiktos gadījumus. Savukārt minētā likuma 6.¹ pants regulē alkoholisko dzērienu mazumtirdzniecību ar distances līgumu tīmekļvietnē vai mobilajā lietotnē, nosakot īpašas prasības attiecībā uz:

2.1.1. tirdzniecības vietas norādīšanu speciālajā atļaujā (licencē);

2.1.2. norēķinu veikšanu;

2.1.3. pircēja identitātes un vecuma pārbaudi pirms pasūtījuma veikšanas;

2.1.4. alkoholisko dzērienu piegādes un izsniegšanas ierobežojumiem;

2.1.5. alkoholisko dzērienu izsniegšanu ne agrāk kā sešas stundas pēc pasūtījuma veikšanas.

Patērētāju tiesību aizsardzības likuma izpratnē distances līgums ir līgums, kas noslēgts starp patērētāju un pārdevēju organizētas distances pārdošanas vai pakalpojumu sniegšanas sistēmas ietvaros, pusēm vienlaikus fiziski neatrodoties vienā vietā.

2.2. Iesniedzēja ieskatā iepriekš aprakstītajā situācijā pastāv būtiski apstākļi, kas liecina, ka konkrētais modelis pēc būtības neatbilst alkoholisko dzērienu distances mazumtirdzniecības modelim, proti:

2.2.1. klients pasūtījuma veikšanas brīdī fiziski atrodas iesniedzēja darbības vietā;

2.2.2. alkoholisko dzērienu nodošana nenotiek distances piegādes ceļā;

2.2.3. alkoholiskie dzērieni netiek izsniegti ārpus iesniedzēja darbības vietas;

2.2.4. mobilā lietotne tiek izmantota kā tehnisks pasūtījuma nodošanas rīks klātienē ēdināšanas un apkalpošanas ietvaros;

2.2.5. alkoholiskie dzērieni tiek izsniegti tikai patērēšanai uz vietas.

2.3. Lai saņemtu speciālo atļauju (licenci) alkoholisko dzērienu mazumtirdzniecībai VID elektroniskās deklarēšanas sistēmā (turpmāk – EDS), piesakot tīmekļvietni vai mobilo lietotni alkoholisko dzērienu mazumtirdzniecībai Alkoholisko dzērienu aprites likuma 6.¹ pantā regulētajā kārtībā, tehniski iespējams reģistrēt tikai distances mazumtirdzniecības modeli, neparedzot atsevišķu risinājumu alkoholisko dzērienu pasūtīšanai tīmekļvietnē vai mobilajā aplikācijā patērēšanai uz vietas sabiedriskās ēdināšanas vietā.

Pamatojoties uz minēto, iesniedzējs lūdz VID sniegt uzziņu par šādiem jautājumiem:

1. Vai iesniedzēja aprakstītais darbības modelis, kurā alkoholisko dzērienu pasūtīšana tiek veikta tīmekļvietnē vai mobilajā lietotnē, klientam atrodoties iesniedzēja ēdināšanas pakalpojumu sniegšanas vietā, un alkoholiskie dzērieni tiek realizēti patērēšanai uz vietas restorāna telpās, ir kvalificējams kā alkoholisko dzērienu mazumtirdzniecība ar distances līgumu un tam piemērojamas Alkoholisko dzērienu aprites likuma 6.¹ pantā noteiktās prasības attiecībā uz alkoholisko dzērienu izsniegšanu ne agrāk kā sešas stundas pēc pasūtījuma veikšanas, alkoholisko dzērienu tirdzniecības laika ierobežojumiem un pircēja identitātes un vecuma pārbaudi pirms pasūtījuma veikšanas;

2. Ja iesniedzēja aprakstītais darbības modelis nav kvalificējams kā alkoholisko dzērienu mazumtirdzniecība ar distances līgumu, vai šādā situācijā iesniedzējam ir pienākums atsevišķi reģistrēt attiecīgo tīmekļvietni vai mobilo lietotni speciālajā atļaujā (licencē) alkoholisko dzērienu mazumtirdzniecībai;

3. Ja iesniedzēja aprakstītais modelis ir reģistrējams kā alkoholisko dzērienu mazumtirdzniecība tīmekļvietnē vai mobilajā lietotnē, kāds reģistrācijas risinājums izmantojams EDS, ņemot vērā, ka EDS tehniski paredz tikai distances mazumtirdzniecības modeļa reģistrāciju šādā gadījumā?

Gadījumā, ja VID uzskata kādu no iepriekš minētajiem aspektiem par neatbilstošu normatīvo aktu prasībām, iesniedzējs lūdz sniegt skaidrojumu par korektu tiesību normu piemērošanu, izpildāmajiem nosacījumiem un tiesiskajām sekām.

Saskaņā ar Administratīvā procesa likuma 99. panta otro daļu, sagatavojot uzziņu, iestāde var lūgt augstākas iestādes, Tieslietu ministrijas, kā arī citu institūciju palīdzību.

Atbilstoši Ministru kabineta 2006. gada 1. augusta noteikumu Nr. 632 “Patērētāju tiesību aizsardzības centra nolikums” 2. punktam Patērētāju tiesību aizsardzības centra (turpmāk – PTAC) mērķis ir īstenot patērētāju tiesību un interešu aizsardzību, tirgus uzraudzību, kā arī bīstamo iekārtu un reglamentētās metroloģijas uzraudzību. Saskaņā ar Ministru kabineta 2006. gada 1. augusta noteikumu Nr. 632 “Patērētāju tiesību aizsardzības centra nolikums” 4.8. apakšpunktu, lai nodrošinātu funkciju izpildi, PTAC konsultē patērētājus par patērētāju tiesību aizsardzības jautājumiem un 4.13. apakšpunktu, lai nodrošinātu funkciju izpildi, PTAC izvērtē

patērētājiem izteikto piedāvājumu, līgumu projektu, kā arī noslēgto līgumu un saistību izpildes atbilstību normatīvajos aktos noteiktajām prasībām un pieņemt attiecīgu lēmumu.

Nemot vērā minēto, lai nodrošinātu tiesību normu tiesisku, precīzu un efektīvu piemērošanu iesniedzēja iesniegumā norādītajā tiesiskajā situācijā un, izsniedzot iesniedzējam uzziņu, piemērojamo tiesību normu ietvaros veicinātu iesniedzēja tiesību un tiesisko interešu aizsardzību, Valsts ieņēmumu dienests 2026. gada 25. jūnija vēstulē Nr. VID.4.1/8.1.1/36820 lūdza Patērētāju tiesību aizsardzības centram tiesisko palīdzību uzziņas sagatavošanā jautājumā par iesniedzēja aprakstītā darbības modeļa, kad klients, atrodoties iesniedzēja ēdināšanas pakalpojuma sniegšanas vietā – restorāna telpās, ar mobilās lietotnes starpniecību noskenē uz galda izvietotu QR kodu un veic alkoholisko dzērienu pasūtīšanu no iesniedzēja ēdienkartes piedāvājuma, kā arī veic lietotnē bezskaidras naudas norēķinus par pasūtītajiem alkoholiskajiem dzērieniem, alkoholiskie dzērieni tiek izsniegti klientam tikai patērēšanai uz vietas attiecīgā iesniedzēja speciālajā atļaujā licencē alkoholisko dzērienu mazumtirdzniecībai norādītajās restorāna telpās atbilstību Patērētāju tiesību aizsardzības likuma 10. panta pirmajā daļā noteiktajai distances līguma definīcijai.

Patērētāju tiesību aizsardzības centrs 2026. gada 1. jūlija tiesiskajā palīdzībā Nr. 4.-1/8722/3299/2026-S sniedza šādu tiesisko palīdzību.

Saskaņā ar Patērētāju tiesību aizsardzības likuma 10. panta pirmo daļu, ar kuru ir pārņemtas Eiropas Parlamenta un Padomes 2011. gada 25. oktobra Direktīvas 2011/83/ES par patērētāju tiesībām un ar ko groza Padomes Direktīvu 93/13/EEK un Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 1999/44/EK un atceļ Padomes Direktīvu 85/577/EEK un Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 97/7/EK (Dokuments attiecas uz EEZ) (turpmāk – Direktīva 2011/83/ES) normas distances līgums ir patērētāja un pārdevēja vai pakalpojuma sniedzēja vienošanās, kuru tie noslēguši, vienlaikus neatrodies vienā un tajā pašā vietā, bet līdz līguma slēgšanas brīdim un līguma slēgšanas brīdī izmantojot vienu vai vairākus distances saziņas līdzekļus, kā arī organizētu preču, digitālā satura vai digitālo pakalpojumu pārdošanu vai pakalpojumu sniegšanas shēmu. Par distances saziņas līdzekļiem uzskatāms tālrunis, tīmeklis, elektroniskais pasts, televīzija, katalogs, presē publicētās reklāmas, kurām pievienots pasūtījuma kupons, un citi informācijas nosūtīšanas un pārraidīšanas distances līdzekļi.

Vērtējot, vai konkrētais darījuma modelis kvalificējams kā distances līgums, jāņem vērā Patērētāju tiesību aizsardzības likuma 10. panta pirmajā daļā noteiktais, kā arī Direktīvas 2011/83/ES preambulas 20. punkts, kurā skaidrots distances līguma jēdziens. Minētajā preambulas punktā uzsvērts, ka distances līguma definīcija attiecināma uz gadījumiem, kad līgums tiek noslēgts organizētas distances pārdošanas sistēmas ietvaros, pusēm līdz līguma noslēgšanas brīdim un tā noslēgšanas brīdī neatrodies vienā vietā un izmantojot tikai distances saziņas līdzekļus. Vienlaikus preambulas 20. punktā ir skaidri norādīts, ka par distances līgumu nav uzskatāmi gadījumi, kad sarunas vai līguma noslēgšana notiek tirgotāja uzņēmuma telpās, pat ja kāds distances saziņas līdzeklis tiek izmantots atsevišķā darījuma posmā.

Ņemot vērā, ka patērētājs pasūtījuma veikšanas brīdī atrodas pakalpojuma sniegšanas vietā (restorāna telpās), alkoholiskie dzērieni kas tiek izsniegti turpat patērēšanai uz vietas, savukārt mobilā lietotne tiek izmantota vienīgi kā klātienē apkalpošanas procesa tehnisks (digitalizēts) pasūtījuma veikšanas/pieņemšanas rīks, secināms, ka darījums pēc būtības ir klātienē darījums. Tādējādi tas neatbilst distances līguma jēdzienam ne Patērētāju tiesību aizsardzības likuma, ne Direktīvas 2011/83/ES izpratnē.

Līdz ar to konkrētajā situācijā darījumam nav distances līguma pazīmju.

Valsts ieņēmumu dienests, izvērtējis iesniedzēja iesniegumā sniegto faktu aprakstu un no minētajiem faktiem izrietošus konkrētus jautājumus, atbildes uz kuriem ir atkarīgas no tā juridiska vērtējuma, kā arī Patērētāju tiesību aizsardzības centra tiesisko palīdzību, sniedz šādu uzziņu.

Atbildot uz iesnieguma pirmo un otro jautājumu, paskaidrojam.

Alkoholisko dzērienu aprites likuma 6. panta pirmās daļas 8. punktā noteikts, ka alkoholisko dzērienu mazumtirdzniecība ir aizliegta izmantojot distances līgumu, izņemot šā likuma 6.¹ pantā noteiktos gadījumus.

Saskaņā ar Alkoholisko dzērienu aprites likuma 6.¹ panta pirmo daļu alkoholisko dzērienu mazumtirdzniecība, izņemot beznodokļu tirdzniecības veikalus, ir atļauta arī tīmekļvietnē vai mobilajā lietotnē, ja tiek ievēroti šā likuma 6.¹ panta noteikumi.

Atbilstoši Alkoholisko dzērienu aprites likuma 6.¹ panta otrajai daļai alkoholisko dzērienu mazumtirdzniecības vieta ir speciālajā atļaujā (licencē) alkoholisko dzērienu mazumtirdzniecībai norādītā tīmekļvietne vai mobilā lietotne.

Alkoholisko dzērienu aprites likuma 6.¹ panta trešajā daļā noteikts, ka alkoholisko dzērienu mazumtirdzniecībā tīmekļvietnē vai mobilajā lietotnē ir atļauts izmantot tikai bezskaidras naudas norēķinus.

Atbilstoši Alkoholisko dzērienu aprites likuma 6.¹ panta ceturtajai daļai, lai ievērotu šā likuma 6. panta otrajā daļā noteikto personas vecuma ierobežojumu, alkoholisko dzērienu mazumtirgotājs pirms alkoholisko dzērienu pārdošanas tīmekļvietnē vai mobilajā lietotnē un samaksas saņemšanas nodrošina pircēja identitātes un vecuma pārbaudi, izmantojot kvalificētus vai kvalificētus paaugstinātas drošības elektroniskās identifikācijas līdzekļus vai Eiropas Parlamenta un Padomes 2015. gada 25. novembra direktīvā (ES) 2015/2366 par maksājumu pakalpojumiem iekšējā tirgū, ar ko groza direktīvas 2002/65/EK, 2009/110/EK un 2013/36/ES un regulu (ES) Nr. 1093/2010 un atceļ direktīvu 2007/64/EK norādītajām drošas lietotāju autentificēšanas prasībām atbilstošus personas elektroniskās identifikācijas līdzekļus.

Saskaņā ar Alkoholisko dzērienu aprites likuma 6.¹ panta sesto daļu tīmekļvietnē vai mobilajā lietotnē iegādātos alkoholiskos dzērienus atļauts piegādāt (izsniegt) pircējam ne agrāk kā pēc sešām stundām no pasūtīšanas brīža no jebkuras speciālajā atļaujā (licencē) alkoholisko dzērienu mazumtirdzniecībai norādītās darbības vietas, ievērojot šā panta septīto un astoto daļu, ar kurjera vai cita piegādātāja starpniecību vai bez tās.

Atbilstoši Alkoholisko dzērienu aprites likuma 6.¹panta septītajai daļai fiziskajai personai, kas piegādā (izsniedz) tīmekļvietnē vai mobilajā lietotnē iegādātos alkoholiskos dzērienus pircējam, ir aizliegts piegādāt (izsniegt) alkoholiskos dzērienus no pirmdienas līdz sestdienai līdz pulksten 10.00 un pēc pulksten 20.00, svētdienās līdz pulksten 10.00 un pēc pulksten 18.00 un aizliegts tos piegādāt (izsniegt) personām, kuras ir jaunākas par 18 gadiem. Lai pārliecinātos par pircēja identitāti un vecumu, fiziskā persona, kas piegādā (izsniedz) tīmekļvietnē vai mobilajā lietotnē iegādātos alkoholiskos dzērienus, pieprasa, lai pircējs uzrāda personu apliecinošu dokumentu.

Saskaņā ar Alkoholisko dzērienu aprites likuma 6.¹panta astoto daļu piegādātājam, kas piegādā (izsniedz) tīmekļvietnē vai mobilajā lietotnē iegādātos alkoholiskos dzērienus pircējam bez fiziskās personas starpniecības, ir aizliegts piegādāt (izsniegt) alkoholiskos dzērienus no pirmdienas līdz sestdienai līdz pulksten 10.00 un pēc pulksten 20.00, svētdienās līdz pulksten 10.00 un pēc pulksten 18.00 un aizliegts tos piegādāt (izsniegt) personām, kuras ir jaunākas par 18 gadiem. Lai pārliecinātos par pircēja identitāti un vecumu, piegādātājs, kas piegādā (izsniedz) tīmekļvietnē vai mobilajā lietotnē iegādātos alkoholiskos dzērienus pircējam bez fiziskās personas starpniecības, izmanto šā panta ceturtajā daļā noteiktos elektroniskās identifikācijas līdzekļus.

Ministru kabineta 2005. gada 30. augusta noteikumu Nr. 662 “Akcīzes preču aprites kārtība” 16.¹punktā noteikts, ja speciālajā atļaujā (licencē) alkoholisko dzērienu mazumtirdzniecībai norādītā tīmekļvietne vai mobilā lietotne plānota kā vienīgā alkoholisko dzērienu realizācijas vieta, speciālajā atļaujā (licencē) alkoholisko dzērienu mazumtirdzniecībai vienlaikus deklarē arī alkoholisko dzērienu uzglabāšanas noliktavu.

Atbilstoši Ministru kabineta 2005. gada 30. augusta noteikumu Nr. 662 “Akcīzes preču aprites kārtība” 121.¹punktam, komersants, kas saņēmis speciālo atļauju (licenci) alus mazumtirdzniecībai, ir tiesīgs realizēt alu izlejamā veidā promnešanai patērētāja iepakojumā, ja speciālajā atļaujā (licencē) deklarētajā darbības vietā ir atļauta alus realizācija promnešanai. Komersants, kas saņēmis speciālo atļauju (licenci) alkoholisko dzērienu mazumtirdzniecībai, ir tiesīgs realizēt alu, vīnu un raudzētos dzērienus izlejamā veidā promnešanai patērētāja iepakojumā, ja speciālajā atļaujā (licencē) deklarētajā darbības vietā ir atļauta alkoholisko dzērienu realizācija promnešanai. Tīmekļvietnē vai mobilajā lietotnē nav atļauta alkoholisko dzērienu realizācija izlejamā veidā promnešanai.

Saskaņā ar Patērētāju tiesību aizsardzības likuma 10. panta pirmo daļu, ar kuru ir pārņemtas Eiropas Parlamenta un Padomes 2011. gada 25. oktobra Direktīvas 2011/83/ES par patērētāju tiesībām un ar ko groza Padomes Direktīvu 93/13/EEK un Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 1999/44/EK un atceļ Padomes Direktīvu 85/577/EEK un Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 97/7/EK (Dokuments attiecas uz EEZ) (turpmāk – Direktīva 2011/83/ES) normas distances līgums ir patērētāja un pārdevēja vai pakalpojuma sniedzēja vienošanās, kuru tie noslēguši, vienlaikus neatrodoties vienā un tajā pašā vietā, bet līdz līguma slēgšanas brīdim un līguma slēgšanas brīdī izmantojot vienu vai vairākus distances saziņas līdzekļus, kā arī organizētu preču, digitālā satura vai digitālo pakalpojumu

pārdošanu vai pakalpojumu sniegšanas shēmu. Par distances saziņas līdzekļiem uzskatāms tālrunis, tīmeklis, elektroniskais pasts, televīzija, katalogs, presē publicētās reklāmas, kurām pievienots pasūtījuma kupons, un citi informācijas nosūtīšanas un pārraidīšanas distances līdzekļi.

Direktīvas 2011/83/ES preambulas 20.punktā noteikts, ka distances līguma definīcijai būtu jāattiecas uz visiem gadījumiem, kad saskaņā ar organizētu distances pārdošanas vai pakalpojumu sniegšanas shēmu tirgotājs un patērētājs noslēdz līgumus, izmantojot tikai vienu vai vairākus distances saziņas līdzekļus (piemēram, pasta pasūtījumu, internetu, telefonu vai telefaksu) līdz līguma noslēgšanas brīdim un ieskaitot to. Minētajai definīcijai būtu arī jāattiecas uz situācijām, kad patērētājs uzņēmuma telpas apmeklē, tikai lai ievāktu informāciju par precēm vai pakalpojumiem, un vēlāk sarunas par līgumu veic un līgumu noslēdz no attāluma. No otras puses, līgums, par kuru sarunas veic tirgotāja uzņēmuma telpās un beigās noslēdz, izmantojot distances saziņu, nebūtu jāuzskata par distances līgumu. Tāpat arī līgums, ko ierosina, izmantojot distances saziņu, bet beigās noslēdz tirgotāja uzņēmuma telpās, nebūtu jāuzskata par distances līgumu. Līdzīgā kārtā distances līguma jēdzienā nebūtu jāietver rezervācijas, ko patērētājs veicis, izmantojot distances saziņas līdzekļus, lai lūgtu pakalpojumu no kāda profesionāļa, piemēram, kad patērētājs pa tālruni piesaka apmeklējumu pie friziera. Norādei uz organizētu distances pārdošanas vai pakalpojumu sniegšanas shēmu būtu jāietver tās shēmas, ko piedāvā kāda trešā persona, kas nav attiecīgais tirgotājs, bet ko tirgotājs izmanto, piemēram, tiešsaistes platforma. Tomēr tam nebūtu jāattiecas uz gadījumiem, kad tīmekļa vietne tikai sniedz informāciju par tirgotāju, viņa precēm un/vai pakalpojumiem un kontakta ziņas.

Vērtējot, vai konkrētais darījuma modelis kvalificējams kā distances līgums, jāņem vērā Patērētāju tiesību aizsardzības likuma 10. panta pirmajā daļā noteiktais, kā arī Direktīvas 2011/83/ES preambulas 20. punkts, kurā skaidrots distances līguma jēdziens. Minētajā preambulas punktā uzsvērts, ka distances līguma definīcija attiecināma uz gadījumiem, kad līgums tiek noslēgts organizētas distances pārdošanas sistēmas ietvaros, pusēm līdz līguma noslēgšanas brīdim un tā noslēgšanas brīdī neatrodoties vienā vietā un izmantojot tikai distances saziņas līdzekļus. Vienlaikus preambulas 20. punktā ir skaidri norādīts, ka par distances līgumu nav uzskatāmi gadījumi, kad sarunas vai līguma noslēgšana notiek tirgotāja uzņēmuma telpās, pat ja kāds distances saziņas līdzeklis tiek izmantots atsevišķā darījuma posmā.

Tādējādi konkrētajā tiesiskajā situācijā iesniedzēja aprakstītais darbības modelis, kad klients (patērētājs), atrodoties iesniedzēja ēdināšanas pakalpojuma sniegšanas vietā – restorāna telpās, ar mobilās lietotnes starpniecību noskenē uz galda izvietotu QR kodu un veic alkoholisko dzērienu pasūtīšanu no iesniedzēja ēdienkartes piedāvājuma, kā arī veic lietotnē bezskaidras naudas norēķinus par pasūtītajiem alkoholiskajiem dzērieniem, alkoholiskie dzērieni tiek izsniegti klientam tikai patērēšanai uz vietas attiecīgā iesniedzēja speciālajā atļaujā (licencē) alkoholisko dzērienu mazumtirdzniecībai norādītajās restorāna telpās, mobilā lietotne tiek izmantota vienīgi kā klātienē apkalpošanas procesa tehnisks (digitalizēts) pasūtījuma veikšanas/pieņemšanas rīks, darījums pēc būtības ir

klātienas darījums. Tātad iesniedzēja aprakstītais darbības modelis nav uzskatāms par distances līgumu Patērētāju tiesību aizsardzības likuma 10. panta pirmās daļas izpratnē. Līdz ar to uz šādu darbības modeli nav attiecināmi Alkoholisko dzērienu aprites likuma nosacījumi par distances tirdzniecību. Tātad šādā situācijā iesniedzējam nav pienākuma attiecīgo tīmekļvietni vai mobilo lietotni reģistrēt speciālajā atļaujā (licencē) alkoholisko dzērienu mazumtirdzniecībai.

Nemot vērā sniegto atbildi uz iesniedzēja uzdoto pirmo un otro jautājumu, atbilde uz trešo jautājumu nav nepieciešama.

Sniedzot uzziņu, izmantotas šādas tiesību normas: Eiropas Parlamenta un Padomes 2011. gada 25. oktobra Direktīvas 2011/83/ES par patērētāju tiesībām un ar ko groza Padomes Direktīvu 93/13/EEK un Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 1999/44/EK un atceļ Padomes Direktīvu 85/577/EEK un Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 97/7/EK preambulas 20.punkts, Alkoholisko dzērienu aprites likums likuma 6. panta pirmās daļas 8. punkts, 6.¹ panta pirmā, otrā, trešā, ceturtā, sestā, septītā un astotā daļa, Patērētāju tiesību aizsardzības likuma 10.panta pirmā daļa, Ministru kabineta 2005. gada 30. augusta noteikumu Nr. 662 “Akcīzes preču aprites kārtība” 16.¹ un 121.¹ punkts.

Atbilstoši Administratīvā procesa likuma 101. panta ceturtajai daļai uzziņu var apstrīdēt augstākā iestādē. Ja augstākas iestādes nav vai tā ir Ministru kabinets, tad uzziņa nav apstrīdama. Tā nav pārsūdzama tiesā. Saskaņā ar Administratīvā procesa likuma 1. panta otro daļu augstāka iestāde ir tiesību subjekts, tā struktūrvienība vai amatpersona, kas hierarhiskā kārtībā var dot rīkojumu iestādei vai atcelt tās lēmumu. Nemot vērā to, ka Valsts ieņēmumu dienestam attiecībā uz uzziņu apstrīdēšanu nav augstākas iestādes, šī uzziņa nav apstrīdama un pārsūdzama.

Ģenerāldirektore

B. Šmite-Roķe